

មជ្ឈមណ្ឌលឯកសារកម្ពុជា

ថ្ងៃបញ្ចប់នៃការធ្វើសក្ខីកម្មរបស់លោក វ៉ាន់ថាន់ ពៅដារ៉ា និងការចូលមកធ្វើសក្ខីកម្មបន្តរបស់សាក្សី ប្រាក់ យុត

ដោយ រ៉េនឌុល ឌីហ្គាល់កូ
ថ្ងៃទី២៥ ខែមករា ឆ្នាំ២០១២
ប្រែសម្រួលដោយ ជា ឆល្លា

នៅថ្ងៃពុធ ទី២៥ ខែមករា ឆ្នាំ២០១២នេះ អង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញក្នុងតុលាការកម្ពុជា បានបញ្ចប់ថ្ងៃទីបីនៃការធ្វើសក្ខីកម្មរបស់លោក វ៉ាន់ថាន់ ពៅដារ៉ា មកពីមជ្ឈមណ្ឌលឯកសារកម្ពុជា ។ មុននឹងលោក វ៉ាន់ថាន់ ឡើងនិយាយក្រុមការពារក្តីទាំងបីក្នុងករណី០០២ ដដែលក៏រៀងអព្យាក្រឹតភាពរបស់មជ្ឈមណ្ឌលឯកសារកម្ពុជាដែលមានគោលបំណងស្រាវជ្រាវទាក់ទងទៅនឹងរបបកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ ។

អំឡុងពេលនៃការសួរសំណួរកាលពីម្សិលមិញ ក្រុមការពារក្តីរបស់ ឆន ជា និង អៀង សារី បានសួរទៅលោក វ៉ាន់ថាន់ ទាក់ទងទៅនឹងគោលបំណងនិងគោលនយោបាយ ព្រមទាំងដំណើរការចងក្រងឯកសារនៅមជ្ឈមណ្ឌលឯកសារកម្ពុជា ។ ពេលខ្លះសំណួរហាក់បីដូចជាមានភាពចម្រុះចម្រាស់យ៉ាងខ្លាំងដោយមេធាវីការពារក្តីបានតវ៉ាថា លោក វ៉ាន់ថាន់ មិនបានឆ្លើយឱ្យចំសំណួរទេ ហើយតវ៉ាអំពីអព្យាក្រឹតភាពរបស់មជ្ឈមណ្ឌលឯកសារកម្ពុជា ។

មេធាវីការពារក្តី អៀង សារី បន្តសួរសំណួរទៅលោក វ៉ាន់ថាន់ ពៅដារ៉ា

ថ្ងៃនេះ ក្រុមការពារក្តីរបស់ អៀង សារី ចាប់សួរសំណួរបន្ត ដោយលើកពីបញ្ហាមួយចំនួនថា តើមជ្ឈមណ្ឌលឯកសារកម្ពុជាមានរៀបចំឯកសារជាក់លាក់ណាមួយ ដើម្បី“សំដៅ”ទៅជនជាប់ចោទក្នុងករណី០០២ដែរឬទេ? លោក វ៉ាន់ថាន់ បានបញ្ជាក់ថា មិនមានសំណុំឯកសារណាមួយសំដៅឱ្យចំជនជាប់ចោទនីមួយៗក្នុងករណី០០២ទេ ។ មេធាវី ខណារ៉ាស ក៏បានបន្តសួរឯកសារមួយដែលបានផ្តល់ជូនមកអង្គជំនុំជម្រះដោយលោក វ៉ាន់ថាន់ ដែលមានសំណុំឯកសារទាក់ទងនឹងជនជាប់ចោទ អៀង សារី ។

ក្រោយពីមានបញ្ហាក្នុងការបកប្រែរវាងពាក្យ “សំណុំឯកសារ” និង “ប្រអប់ឯកសារ” លោក វ៉ាន់ថាន់ បានបញ្ជាក់ថា មជ្ឈមណ្ឌលឯកសារកម្ពុជាមាន “ប្រអប់ឯកសារ” ចំពោះជនជាប់ចោទនីមួយៗ ហើយប្រអប់ឯកសារទាំងនេះ ត្រូវបានបង្កើតឡើងដើម្បីជួយសម្រួលដល់អ្នកស្រាវជ្រាវដែលមកមជ្ឈ

មណ្ឌលឯកសារកម្ពុជាដើម្បីរកព័ត៌មានផ្សេងៗ ។ ក្រោយពីត្រូវបានបោះប្រកាន់ថា “មិនសូវមានភាព
ប្រាកដ” នូវអ្វីដែលបាននិយាយកន្លងមក លោក ងារ៉ា បានផ្តល់សក្ខីកម្មថា មជ្ឈមណ្ឌលឯកសារកម្ពុជា
មិនបានរៀបចំឯកសារដោយរៀបរាប់ពីជនជាប់ចោទទេ ។

ក្រោយមក មេធាវី ខណារ៉ាស បានបញ្ជាក់សារអេឡិចត្រូនិចមួយដែលធ្វើដោយអ្នកនិពន្ធ
ក៏ដើ ម៉ារ៉ា ទៅកាន់នាយកមជ្ឈមណ្ឌលឯកសារកម្ពុជា ឆាន់ យូ ដែលមានប្រធានបទថា “សំណុំរឿង
អៀង ធីរិទ្ធ” ។ ពេលនោះ មេធាវី ខណារ៉ាស បានបញ្ជាក់សារអេឡិចត្រូនិចមួយទៀតដែលធ្វើដោយ
លោក ឆាន់ យូ ទៅអ្នកប្រាជ្ញ ថែន យៀន និងចម្លងជូន ហេឡេន ចារីស ដែលមានចំណារសរ
សេរដោយដៃដែលបញ្ជាក់ថា “ងារ៉ា នេះជាសំណុំរឿង NC” ។ លោក ងារ៉ា ទទួលស្គាល់ពីខ្លឹមសារនៃ
ចំណារនេះ ហើយពេលនោះ ព្រះរាជអាជ្ញាជំទាស់ទៅនឹងសំណុំឯកសារដែលជាឯកសារសារអេឡិចត្រូ
និចនេះ ។

មេធាវី ខណារ៉ាស បានបញ្ជាក់ថា ឯកសារនោះមិនបានបញ្ចូលនៅក្នុងសំណុំឯកសារទេ ហើយ
បានប្រគល់ជូនឯកសារជាក្រដាសទៅព្រះរាជអាជ្ញា ។ ក្រោយមក មេធាវី ខណារ៉ាស បានស្នើទៅ
លោក ងារ៉ា ឲ្យអានចំណារដែលបានលើឯកសារនោះ ។ ចំណុចនេះធ្វើឲ្យលោក ងារ៉ា មានការគុញ
ថប់ព្រោះតែមេធាវីឲ្យលោកអានម្តងហើយម្តងទៀត ហើយមេធាវីក៏មិនសូវពេញចិត្តនូវការដែលលោក
ងារ៉ា មិនសូវសហការក្នុងការឆ្លើយសំណួរនេះដែរ ។

ក្រោយមក ចៅក្រម ស៊ែររៀ ខាត់ប្រាយត៍ ចូលមកអន្តរាគមន៍ដោយបញ្ជាក់ថា ធម្មតា
ឯកសារនៅក្នុងសំណុំរឿងមិនត្រូវយកមកប្រើប្រាស់ដើម្បីសួរសំណួរនៅក្នុងច្បាប់ស៊ីវិលទេ លោកស្រី
ចៅក្រមបានស្នើទៅមេធាវី ខណារ៉ាស ឲ្យពន្យល់បន្ថែមទៀតអំពីឯកសារជាសារអេឡិចត្រូនិចនោះ ។

មេធាវី ខណារ៉ាស បានពន្យល់ថា ឯកសារជាសារអេឡិចត្រូនិចនោះទទួលបានតែក្រុមការ
ពារក្តីរបស់ អៀង សារី ប៉ុណ្ណោះ ហើយមិនទាន់ដាក់បញ្ចូលនៅក្នុងសំណុំឯកសារនៅឡើយទេ ព្រោះ
ទើបតែទទួលបានសៀវភៅមូលមិញប៉ុណ្ណោះ ។ មេធាវី មិនអាចបញ្ជាក់អត្តសញ្ញាណអ្នកដែលបានផ្តល់
ឯកសារនោះទេ ព្រោះលោកត្រូវលាក់ការសម្ងាត់ដល់អ្នកដែលផ្តល់ឯកសារនោះ ។ ក្រោយពីពិភាក្សា
គ្នារវាងអង្គជំនុំជម្រះ និងភាគីការពារក្តីរួចមក មេធាវី ខណារ៉ាស បានបញ្ជាក់ថា ឯកសារនោះត្រូវ
ផ្តល់ក្រេឌីតទៅលោក ងារ៉ា ជាសាក្សី ព្រោះលោកបានធ្វើសក្ខីកម្មកាលពីម្សិលមិញថា មជ្ឈមណ្ឌល
ឯកសារកម្ពុជាមិនបានបង្កើតសំណុំឯកសារណាមួយសម្រាប់ជនជាប់ចោទណាមួយទេ ។

ប្រធានចៅក្រមអង្គជំនុំជម្រះ និល ណុន បានជំទាស់ដោយមិនអនុញ្ញាតឲ្យមានការប្រើប្រាស់
ឯកសារជាសារអេឡិចត្រូនិចទេ ហើយចៅក្រមបានបញ្ជាក់ថា ភ័ស្តុតាងត្រូវតែដាក់បញ្ចូលនៅក្នុងសំណុំ

ឯកសារមុននឹងយកមកនិយាយ ។ ចៅក្រម ខណារ៉ាស ទទួលយកនូវការណែនាំនេះ ហើយបានបញ្ជាក់ថា ឯកសារត្រូវតែដល់ជូនដើម្បីដាក់បញ្ចូលនៅក្នុងសំណុំរឿង ។ ក្រោយមក មេធាវីរូបនេះបញ្ជាក់ថា មេធាវីការពារក្តីរបស់ អៀង សារី ប្រហែលជាប្រើឯកសារនេះនៅថ្ងៃអនាគតពេលដែលនាយកមជ្ឈមណ្ឌលឯកសារកម្ពុជា ឆាន់ យុ ឡើងមកធ្វើសក្តិកម្ម ហើយអង្គជំនុំជម្រះបានបញ្ជាក់ថានឹងកោះអញ្ជើញលោក ឆាន់ យុ ក្នុងនាមជាសាក្សី ។

បន្ទាប់មកមេធាវី ខណារ៉ាស បាននាំមកសួរថា តើមានការ“វិភាគ”ដើម្បីឲ្យដឹងអំពីយថាភាពនិងភាពអាចទុកចិត្តបានដែរឬទេចំពោះឯកសារដែលទទួលបានពីមជ្ឈមណ្ឌលឯកសារកម្ពុជា ។ សំណួរនេះបង្កឲ្យមានការជំទាស់ពីព្រះរាជអាជ្ញាដែលអះអាងថា មេធាវី ខណារ៉ាស មិនត្រូវបានអនុញ្ញាតឲ្យសួរទៅលោក ងារ៉ា អំពីកំណត់ផ្នែកច្បាប់ទេ ។ ការជំទាស់នេះត្រូវបានទទួលយក មេធាវី ខណារ៉ាស បានអានសំណួរម្តងទៀតដោយសួរទៅលោក ងារ៉ា អំពីឯកសារដែលរកឃើញដោយមជ្ឈមណ្ឌលឯកសារកម្ពុជានៅក្នុងបណ្ណសាររដ្ឋនជាតិកម្ពុជា ។ មេធាវី ខណារ៉ាស បានឆ្លើយតបថា មជ្ឈមណ្ឌលឯកសារកម្ពុជាមិនបានស្នើសុំសេចក្តីថ្លែងការណ៍ផ្លូវការណាមួយទាក់ទងទៅនឹងការក្របៀតប្រក្រតឯកសារដែលទទួលបានពីបណ្ណសាររដ្ឋនជាតិទេ តែលោក ងារ៉ា បានបញ្ជាក់ថា លោកបានសួរពីប្រវត្តិនៃឯកសារថា តើឯកសារទាំងនោះបានមកដល់បណ្ណសាររដ្ឋនដោយរបៀបណា ?

ពេលសួរសំណួរបន្ថែមទៀតទាក់ទងទៅនឹងប្រធានបទនេះ លោក ងារ៉ា បានបញ្ជាក់ថា មជ្ឈមណ្ឌលឯកសារកម្ពុជា មិនបានស្នើសុំឯកសារផ្លូវការណាមួយពីបណ្ណសាររដ្ឋនជាតិអំពីប្រភពនៃឯកសារទេ ព្រោះបណ្ណសាររដ្ឋនគឺជាស្ថាប័នដ៏ល្អមួយដែលរក្សាកំណត់ហេតុរបស់ខ្លួនបានយ៉ាងល្អ ហើយស្ថាប័ននេះនៅដំណើរការរហូតដល់សព្វថ្ងៃនេះ ។

ពីតំបន់ទាំងអស់អាចរកបាននៅបណ្ណសាររដ្ឋនជាតិ លោក ងារ៉ា ក៏បានស្នើថា ប្រើសិនបើក្រុមការពារក្តីចង់បានពីតំបន់បន្ថែម ទាក់ទងទៅនឹងសង្វាក់នៃឯកសាររបស់មជ្ឈមណ្ឌលឯកសារកម្ពុជាដែលប្រមូលមកពីបណ្ណសាររដ្ឋននេះ ខ្លួនត្រូវតែសួរទៅអ្នកតំណាងមកពីទីនោះផ្ទាល់ ។

ក្រោយមក មេធាវី ខណារ៉ាស បានសួរថា តើមជ្ឈមណ្ឌលឯកសារកម្ពុជាមានប្រូតូកូលផ្លូវការណាមួយ ដែលប្រើដើម្បីចងក្រងពីតំបន់ទាក់ទងទៅនឹងបណ្ណាញឯកសារដែលទទួលបានពីបុគ្គលដែរឬទេ? លោក ងារ៉ា បានឆ្លើយថា សំណួរដែលមជ្ឈមណ្ឌលឯកសារកម្ពុជាសួរទៅបុគ្គលនោះគឺអាស្រ័យលើប្រភេទឯកសារនោះផ្ទាល់ និងអាស្រ័យលើតើនរណាជាអ្នកដល់ឯកសារនោះ ។ ឯកសារដែលទទួលបានពីបុគ្គលជាធម្មតាដល់មកទូលោកនាយក ឆាន់ យុ ផ្ទាល់ ហើយក្រោយមក ឯកសារនោះត្រូវបានប្រគល់បន្តទៅលោកដើម្បីធ្វើការចុះលេខ ។ ចំពោះលោកផ្ទាល់មិនដែលទទួលបានឯកសារណាពីអ្នក

ប្រាជ្ញម្នាក់ទេ ព្រោះលោក ឆាំង យុ គឺជាអ្នកទទួលឯកសារទាំងនោះដូច្នោះលោកមិនអាចអត្តាធិប្បាយ បន្ថែមទៀតទាក់ទងទៅនឹងឯកសារនោះទេ ។

ទាក់ទងទៅនឹងឯកសារមកពីក្រសួងមហាផ្ទៃ លោក ងារ៉ា បញ្ជាក់ថា លោកក៏ដឹងថាអ្នកទៅ ក្រសួងមហាផ្ទៃដើម្បីទទួលឯកសារទាំងនោះ ។ មេធាវី ខាណារ៉ាស បានសួរទៀតថា តើក្រសួងមហាផ្ទៃ ប្រគល់ឯកសារនោះមកមជ្ឈមណ្ឌលឯកសារកម្ពុជា ឬមជ្ឈមណ្ឌលឯកសារកម្ពុជាជាអ្នកទៅក្រសួងនោះ ហើយទទួលបានការអនុញ្ញាតឲ្យយកឯកសារនោះ? លោក ងារ៉ា បានឆ្លើយថា លិខិតអនុញ្ញាតរបស់ រាជរដ្ឋាភិបាល គឺអនុញ្ញាតឲ្យមជ្ឈមណ្ឌលឯកសារកម្ពុជាអាចចូលទៅស្រាវជ្រាវបានគ្រប់កន្លែងទាំងអស់ ទូទាំងប្រទេស ។

នៅពេលសួរអំពីកិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែង ដោយមជ្ឈមណ្ឌលឯកសារកម្ពុជាក្នុងការប្រមូលឯកសារពី បរទេស លោក ងារ៉ា បានបញ្ជាក់ថា លោកនាយក ឆាំង យុ បានសរសេរលិខិតមួយ ដោយអំពាវ នាវទៅគ្រប់ប្រទេសទាំងអស់ដោយស្នើឲ្យប្រគល់ឯកសារដែលទាក់ទងទៅនឹងរបបកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ មកមជ្ឈមណ្ឌលឯកសារកម្ពុជា តែលោកមិនដឹងថា តើរដ្ឋាភិបាលមានបានឆ្លើយតបទៅនឹងការអំពាវនេះ ដែរឬអត់ទេ? តែលោកក៏បានបញ្ជាក់ដែរថា លោក ឆាំង យុ អាចឆ្លើយសំណួរនេះបានល្អជាង លោក ។

ក្រុមការពារក្តីបានបញ្ចប់ការសួរនាំ ហើយបានប្រគល់តួនាទីនេះទៅក្រុមមេធាវីការពារក្តីរបស់ ខៀវ សំផន ដើម្បីចោទជាសំណួរទៅលោក ងារ៉ា ។

ក្រុមមេធាវីការពារក្តី ខៀវ សំផន ធ្វើការសាកសួរទៅលោក វ៉ាន់ថាន់ ពៅងារ៉ា

លោក គង់ សំអុន មេធាវីការពារក្តីជាតិរបស់ ខៀវ សំផន បានសួរទៅលោក ងារ៉ា ដោយ ចាប់សួរអំពីបទពិសោធន៍ផ្ទាល់ខ្លួនរបស់គាត់ និងប្រវត្តិរបស់មជ្ឈមណ្ឌលឯកសារកម្ពុជាក្នុងនាមជាស្ថាប័ន មួយ ។ សំណួរភាគច្រើន គឺត្រូវបានសួរដោយក្រុមមុនៗរួចហើយកាលពីពីរថ្ងៃមុន ។

អំឡុងពេលនៃការសួរសំណួរនេះ មេធាវី គង់ សំអុន បានសួរអំពីឈ្មោះគម្រោងពិតប្រាកដ របស់សាកលវិទ្យាល័យយែល ដែលជាអ្នកបង្កើតមជ្ឈមណ្ឌលឯកសារកម្ពុជា ។ លោក ងារ៉ា បានអះ អាងថា ឈ្មោះដែលបានប្រើប្រាស់នោះគឺ “គម្រោងស្រាវជ្រាវអំពីអំពើប្រល័យពូជសាសន៍កម្ពុជា” តែលោកចាប់ផ្តើមធ្វើការនៅមជ្ឈមណ្ឌលឯកសារកម្ពុជាក្នុងឆ្នាំ១៩៧៥ នៅការិយាល័យដែលមានទីតាំង នៅទីក្រុងភ្នំពេញ ដែលកាលនោះឈ្មោះជាផ្លូវការថា “មជ្ឈមណ្ឌលឯកសារកម្ពុជា” ។

ក្រោយមក មេធាវី គង់ សំអុន បានសួរទៅលោក ងារ៉ា ថា តើកិច្ចការរបស់មជ្ឈមណ្ឌល ឯកសារកម្ពុជាមានដែលអះអាងខ្លួនឯងថាជា“ស្ថាប័នស៊ើបអង្កេត” ជាពិសេសទាក់ទងទៅនឹង“កម្មវិធី ស្រាវជ្រាវពីកោសល្យវិច័យ”? លោក ងារ៉ា បានឆ្លើយថា កម្មវិធីស្រាវជ្រាវកោសល្យវិច័យត្រូវ បានធ្វើឡើងដោយបុគ្គលផ្សេង ហើយលោកមិនអាចបកស្រាយពីកិច្ចការនេះបានទេ តែឈ្មោះរបស់ សមាជិកក្រុម ដែលពាក់ព័ន្ធកិច្ចការស្រាវជ្រាវនេះក៏អាចរកបាននៅលើគេហទំព័ររបស់មជ្ឈមណ្ឌលឯក សារកម្ពុជាដែរ ។ ទាក់ទងទៅនឹងគម្រោងស្រាវជ្រាវពីរណ្តៅសាកសពរបស់មជ្ឈមណ្ឌលឯកសារកម្ពុជា នោះ លោក ងារ៉ា បានបញ្ជាក់ថា គម្រោងនេះ គឺមិនមែនបង្កើតឡើងដើម្បី“ស៊ើបអង្កេត”ទេ ព្រោះ មជ្ឈមណ្ឌលឯកសារកម្ពុជាមិនមានអំណាចដូចរដ្ឋប្បវេណីឡើយ ។ មជ្ឈមណ្ឌលឯកសារកម្ពុជាបានប្រមូលព័ត៌ មានទាក់ទងទៅនឹងរណ្តៅសាកសពនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជាដែលជាផ្នែកមួយនៃកិច្ចការទូទៅ ។ នៅពេលសួរ ថា តើលោកគិតយ៉ាងដូចម្តេចអំពីកិច្ចការទូទៅរបស់គម្រោងស្រាវជ្រាវពីរណ្តៅសាកសពនេះ លោក ងារ៉ា បានឆ្លើយថា “ខ្ញុំគិតថាគម្រោងនេះល្អ” ដែលធ្វើឲ្យអ្នកតាមដានទស្សនាដុះសំណើចឡើង ។

ក្រោយមក មេធាវី គង់ សំអុន បានសួរអំពីសកម្មភាពរបស់មជ្ឈមណ្ឌលឯកសារកម្ពុជាក្នុង ការបណ្តុះបណ្តាលនគរបាលស៊ើបអង្កេតក្នុងប្រទេសកម្ពុជា ។ លោក ងារ៉ា បានបញ្ជាក់ថា លោកមិន ចូលរួមពាក់ព័ន្ធជាមួយសកម្មភាពបណ្តុះបណ្តាលនេះទេ ដូច្នោះលោកមិនអាចបកស្រាយបានទេ ។ លោក មេធាវី គង់ សំអុន បានសួរទៅលោក ងារ៉ា ថា តើសំណួរអ្វីដែលបានសួរទៅអ្នកដែលផ្តល់ឯកសារ នោះមកមជ្ឈមណ្ឌលឯកសារកម្ពុជា ។ លោក ងារ៉ា បានបញ្ជាក់ថា ធម្មតាលោកសួរសំណួរថា តើ ទទួលបានឯកសារនោះពីណាមក និងសំណួរផ្សេងទៀតទាក់ទងទៅនឹងបញ្ហាឯកសារនេះ ។

អៀង សារី លះបង់សិទ្ធិនៅក្នុងបន្ទប់សវនាការនិងសុំទៅបន្ទប់រង់ចាំ

ក្រោយមក មេធាវីការពារក្តី អៀង សារី បានក្រោកឈរមុននឹងចៅក្រមប្រកាសឲ្យឈប់ សម្រាកនៅពេលព្រឹក ហើយមេធាវីបានជម្រាបទៅអង្គជំនុំជម្រះថា អៀង សារី ចង់លះបង់សិទ្ធិនៅ ក្នុងបន្ទប់សវនាការ ហើយទៅតាមដានដំណើរការតាមប្រព័ន្ធសោទស្សន៍វិញ ។ អង្គជំនុំជម្រះអនុញ្ញាត តាមការទាមទារនិងបង្គាប់ឲ្យមេធាវីធ្វើលិខិតជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ និងមានហត្ថលេខាពីជនជាប់ចោទ ។

មេធាវីការពារក្តី ខៀវ សំផន សួរបន្ត

ក្រោយពីសម្រាកនៅពេលព្រឹក មេធាវី គង់ សំអុន បានសួរទៅលោក ងារ៉ា អំពីសកម្មភាព របស់លោក ក្នុងការសម្ភាសអ្នករួចរស់ជីវិតពីរបបកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ ។ លោក ងារ៉ា បានផ្តល់

សក្ខីកម្មថា លោកផ្ទាល់ធ្លាប់បានសម្ភាសមនុស្សជាង១០០នាក់ ហើយមជ្ឈមណ្ឌលឯកសារកម្ពុជាបានសម្ភាសមនុស្សប្រហែលជា១០០០នាក់។ មេធាវី គង់ សំអុន បានសួរអំពីតួនាទីរបស់ «ទីប្រឹក្សា» របស់មជ្ឈមណ្ឌលឯកសារកម្ពុជា។ លោក ងារ៉ា បានបញ្ជាក់ថា រាល់ទីប្រឹក្សាទាំងអស់ដែលធ្វើការនៅមជ្ឈមណ្ឌលឯកសារកម្ពុជាគោរពតាមគោលការណ៍ ហើយបានជួយមជ្ឈមណ្ឌលឯកសារកម្ពុជាដោយមិនគិតថ្លៃ។ ទីប្រឹក្សាទាំងអស់បានជួយដល់មជ្ឈមណ្ឌលឯកសារកម្ពុជាទៅគ្រប់កម្រោងតាមជំនាញដែលខ្លួនមាន។

នៅពេលសួរអំពី «គោលបំណង» នៃការជ្រើសរើសទីប្រឹក្សានៅមជ្ឈមណ្ឌលឯកសារកម្ពុជាលោក ងារ៉ា បានឆ្លើយថា ទីប្រឹក្សាទាំងនេះជួយកិច្ចការរបស់មជ្ឈមណ្ឌលឯកសារកម្ពុជា ជាពិសេសនៅអំឡុងពេលនៃវគ្គបណ្តុះបណ្តាលនីមួយៗ តែមជ្ឈមណ្ឌលឯកសារកម្ពុជា មិនមែន «សុទ្ធតែធ្វើតាម» អ្វីដែលទីប្រឹក្សាផ្តល់ឲ្យទេ។

មេធាវី គង់ សំអុន បានសួរថា តើទីប្រឹក្សារបស់មជ្ឈមណ្ឌលឯកសារកម្ពុជាធ្លាប់ត្រូវបានស្នើសុំសេរសេរសៀវភៅណាមួយសម្រាប់មជ្ឈមណ្ឌលឯកសារកម្ពុជាដែរឬទេ? ហើយបញ្ហាសៀវភៅនោះពីមជ្ឈមណ្ឌលឯកសារកម្ពុជាមកតុលាការនេះដែរឬទេ? សៀវភៅដែលបានបញ្ជាក់នេះ គឺជាគម្របសៀវភៅមួយដែលមានចំណងជើងថា ការចងក្រងបទឧក្រិដ្ឋនៃរបបកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យដែលសរសេរដោយលោក ចន ចរឆីអារី ដែលជាទីប្រឹក្សាច្បាប់របស់មជ្ឈមណ្ឌលឯកសារកម្ពុជាដោយសហការសរសេរជាមួយនាយកមជ្ឈមណ្ឌលឯកសារកម្ពុជា ឆាន់ យូ ។

មេធាវី គង់ សំអុន បានសួរថា តើលោក ចន ចរឆីអារី មានវិភាគឯកសាររបស់មជ្ឈមណ្ឌលឯកសារកម្ពុជាដែរឬទេ? លោក ងារ៉ា បានឆ្លើយដោយសាមញ្ញថា ទីប្រឹក្សាជំនាញដូចជាលោក ចន ចរឆីអារី បានផ្តល់ប្រឹក្សាមកមជ្ឈមណ្ឌលឯកសារកម្ពុជាអំពីកិច្ចការជាច្រើន តែទីប្រឹក្សាមិនទទួលយកយោបល់របស់លោកទាំងស្រុងទេ។

ក្រោយមក មេធាវី គង់ សំអុន បានស្នើទៅលោក ងារ៉ា ឲ្យអានផ្នែកមួយនៃអត្ថបទជាភាសាអង់គ្លេស។ លោក ងារ៉ា បានបដិសេធដោយបញ្ជាក់ថា លោកចង់អានជាភាសាខ្មែរតែប៉ុណ្ណោះ។ ពេលនេះអង្គជំនុំជម្រះបានចូលមកអន្តរាគមន៍ ហើយណែនាំទៅមេធាវី គង់ សំអុន និងភាគីដទៃទៀតថា មិនត្រូវស្នើលោក ងារ៉ា អានភាសាអង់គ្លេស ព្រោះលោកមានសិទ្ធិប្រើប្រាស់ភាសាខ្មែរ។

មេធាវី គង់ សំអុន បានអានផ្នែកនោះដោយប្រើពាក្យថា «ឯកសារជាក់ស្តែង» ដើម្បីពណ៌នាឯកសារនៅមជ្ឈមណ្ឌលឯកសារកម្ពុជា ហើយក្រោយមកមេធាវីបានប្រគល់តួនាទីនេះទៅសហមេធាវីអន្តរជាតិ ហ្សាក់ រឺកហ្សេស ដើម្បីសួរសំណួរបន្ត។

មេធាវី ហ្សាក់ រើកហ្សេស បានចាប់ផ្តើមសួរអំពីហិរញ្ញវត្ថុរបស់មជ្ឈមណ្ឌលឯកសារកម្ពុជា ។ មេធាវីរូបនេះបានសួរទៅលោក ងារ៉ា ថា តើលោកប្រាកដបែបណាដែលថាអ្នកដ្ឋានឯកសារមកមជ្ឈមណ្ឌលឯកសារកម្ពុជា “មិនមានលក្ខខណ្ឌ” អ្វីនោះ បើលោកមិនទាំងប្រាកដខ្លួនឯងអំពីបញ្ហាហិរញ្ញវត្ថុផងនោះ? លោក ងារ៉ា បានឆ្លើយថា លោកដឹងពីអត្តសញ្ញាណម្ចាស់ជំនួយរបស់មជ្ឈមណ្ឌលឯកសារកម្ពុជា តែលោកមិនដឹងអំពីចំនួនពិតប្រាកដដែលម្ចាស់ជំនួយនីមួយៗ ផ្តល់ឲ្យទេ លោកក៏មិនអាចចាំម្ចាស់ជំនួយអស់ដែរ ។

មេធាវី ហ្សាក់ រើកហ្សេស បានសួរថា តើមជ្ឈមណ្ឌលឯកសារកម្ពុជាអាចបន្តកិច្ចការជាមួយម្ចាស់ជំនួយមួយដែលជឿថា “បទគ្រឿងទាំងអស់ត្រូវបានប្រព្រឹត្តឡើងដោយសហរដ្ឋអាមេរិក” នោះ ។ លោក ងារ៉ា បានឆ្លើយថា រាល់ម្ចាស់ជំនួយរបស់មជ្ឈមណ្ឌលឯកសារកម្ពុជាទាំងអស់តម្រូវឲ្យមានតម្លាភាពនិងប្រសិទ្ធភាព ហើយមជ្ឈមណ្ឌលឯកសារកម្ពុជាត្រូវបានត្រួតពិនិត្យហិរញ្ញវត្ថុយ៉ាងម៉ត់ចត់ ។ មេធាវីរូបនេះបានអះអាងទៀតថា នេះ “គឺជាការសម្ងាត់មួយហើយក៏ជាបញ្ហាដែរ” ហើយបញ្ជាក់ថា ប្រហែលជាលោក ងារ៉ា ត្រូវការ “ព្យាបាលជំងឺសតិវិបល្លាស” ហើយ ។

ក្រោយមក ព្រះរាជអាជ្ញាជំទាស់ទាក់ទងទៅនឹងទម្រង់នៃការសួរដោយមេធាវី ហ្សាក់ រើកហ្សេស ដោយបញ្ជាក់ថា គេហទំព័ររបស់មជ្ឈមណ្ឌលឯកសារកម្ពុជាបានរាយនាមម្ចាស់ជំនួយទាំងអស់ហើយថា បញ្ជីនោះវែងបន្តិច ហើយ “មិនមានបញ្ហាអ្វីទេ” ។

ទោះបីជាព្រះរាជអាជ្ញាជំទាស់បែបនេះក៏ដោយ មេធាវី ហ្សាក់ រើកហ្សេស បានបន្តសួរទៅទៀត តែត្រូវអង្គជំនុំជម្រះជំទាស់ និងរិះគន់មេធាវីរូបនេះដែលប្រាប់លោក ងារ៉ា ឲ្យព្យាបាលសតិវិបល្លាសរបស់គាត់នោះ ។ ចៅក្រម និង ណុន បានបញ្ជាក់ថា លោក ងារ៉ា កំពុងតែចាំស្តាប់សំណួរដែលកំពុងតែបកប្រែ ហើយចៅក្រមបានរំព្យកទៅមេធាវីរូបនេះឲ្យប្រើភាសាសមរម្យនៅក្នុងបន្ទប់សវនាការ ។

មេធាវី ហ្សាក់ រើកហ្សេស បានសួរទៅលោក ងារ៉ា ថា យ៉ាងហោចណាស់ក៏លោកចាំឈ្មោះស្ថាប័នមួយចំនួនដែលបានផ្តល់មូលនិធិមកមជ្ឈមណ្ឌលឯកសារកម្ពុជាដែរ ។ លោក ងារ៉ា បានបញ្ជាក់ថា លោកចាំឈ្មោះស្ថាប័នមួយចំនួនដូចជា USAID (សហរដ្ឋអាមេរិក) និង Sida (ស៊ុយអែត) ។ មេធាវី ហ្សាក់ រើកហ្សេស បានសួរឈ្មោះសាកលវិទ្យាល័យមួយចំនួនដែលកំពុងធ្វើការជាមួយមជ្ឈមណ្ឌលឯកសារកម្ពុជា ។ លោក ងារ៉ា បានឆ្លើយថា មជ្ឈមណ្ឌលឯកសារកម្ពុជាធ្វើការជាមួយសាកលវិទ្យាល័យយែល សាកលវិទ្យាល័យញូសៅវែល សាកលវិទ្យាល័យសាន់តាក្វារ៉ា និងសាកលវិទ្យាល័យរ៉ាត់ហ្គីស ជាដើម

ក្រោយមក មេធាវី ហ្សាក់ រើកហ្សេស បានសួរថា តើនរណាជាអ្នកបង្កើតបញ្ជីសំណួរសម្រាប់សម្ភាស ។ លោក ងារ៉ា បានឆ្លើយថា លោក ចន ចរធីអារី ជាអ្នកពង្រឹងឯកសារនោះដំបូង តែក្រោយមកត្រូវបានបកប្រែជាភាសាខ្មែរ ហើយបុគ្គលិកបានយកបញ្ជីសំណួរនេះពេលចុះទៅសម្ភាសប្រជាជន ។

ក្រោយមក មេធាវីរូបនេះបានសួរអំពីថា តើមជ្ឈមណ្ឌលឯកសារកម្ពុជាចាត់ទុកឯកសារដែលទទួលបានពីរៀតណាម «អាចទុកចិត្ត» បានដែរឬទេ ព្រោះរៀតណាមមិនមានជំនាញចងក្រងឯកសារប្រវត្តិសាស្ត្រកម្ពុជាទេ ។ ព្រះរាជអាជ្ញាបានជំទាស់ម្តងទៀតដោយបញ្ជាក់ថា បញ្ហានេះត្រូវបានហាមឃាត់ដោយព្រះរាជអាជ្ញាម្តងហើយ ហើយលោក ងារ៉ា មិនត្រូវបានឲ្យឆ្លើយនិងសំណួរដែលបញ្ចេញគំនិតយោបល់ផ្ទាល់ខ្លួនទាក់ទងទៅនឹងឯកសារដែលទទួលបានពីប្រទេសរៀតណាមទេ ។ អង្គជំនុំជម្រះយល់ស្របទៅនឹងការជំទាស់នេះ ហើយណែនាំទៅមេធាវី ហ្សាក់ រើកហ្សេស ឲ្យដួសសំណួរ ។

មេធាវី ហ្សាក់ រើកហ្សេស បានសួរបន្តទៀតអំពីប្រភេទនៃក្រដាសដែលបានប្រើក្នុងអំឡុងពេលនៃរបបកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ ។ មេធាវីបានសួរថាតើក្រដាសដែលបានប្រើនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជានិងរៀតណាមមានការផ្លាស់ប្តូរដែរឬទេក្នុងរយៈពេល២៥ឆ្នាំនេះ? លោក ងារ៉ា បានឆ្លើយថា មជ្ឈមណ្ឌលឯកសារកម្ពុជា បានត្រួតពិនិត្យក្រដាសដែលបានប្រើប្រាស់កាលពីរបបកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យហើយថា ក្រដាសនោះមានភាពឆ្ងាយស្រួលក្នុងការស្តារណាស់ដោយត្រឹមតែភ្នែកទទេប៉ុណ្ណោះ យើងអាចដឹងថា ឯកសារនោះចាស់ឬថ្មី ។

មេធាវី ហ្សាក់ រើកហ្សេស បានបញ្ជាក់ថា លោកទទួលយកនូវចម្លើយនេះ ទោះបីជាច្បាស់ហើយថា លោកមិនពេញចិត្តទៅនឹងចម្លើយនេះក៏ដោយ ។ ពេលនេះ ចៅក្រម បានថ្លែងអំណរគុណដល់លោក វ៉ាន់ថាន់ ពៅងារ៉ា ដែលបានផ្តល់សក្ខីកម្មអស់រយៈពេលពីរថ្ងៃកន្លះមកនេះ ។

នួន ជា ហត់ឆៀយ និងស្នើទៅកាន់បន្ទប់រង់ចាំ

មេធាវីរបស់ នួន ជា បានស្នើឲ្យកូនក្តីរបស់គាត់ទៅសម្រាកដូចសព្វដង និងសុំទៅតាមដានដំណើរការតុលាការក្នុងបន្ទប់សោទស្សន៍វិញ ។ អង្គជំនុំជម្រះបានផ្តល់ការអនុញ្ញាតនេះដូចសព្វដងដែរ ហើយប្រាប់ទៅមេធាវីឲ្យប្រគល់ឯកសារជាលាយលក្ខណ៍អក្សរមកអង្គជំនុំជម្រះអំពីមូលហេតុនៃអវត្តមាននេះ ជាជាងគ្រាន់តែសុំត្រឹមមាត់ទេ ។

អង្គជំនុំជម្រះប្រកាសថា កាលវិភាគនៅរសៀលនេះនឹងមានរយៈពេលខ្លី

នៅពេលដែលអង្គជំនុំជម្រះចាប់ផ្តើមក្រោយពីអាហារថ្ងៃត្រង់ ចៅក្រម និង ណុន បាន ជម្រាបទៅគ្រប់ភាគីថា អង្គជំនុំជម្រះនឹងបញ្ចប់នៅម៉ោង២:៤០ នាទីរសៀលនេះ ដោយសារតែចៅ ក្រមរបស់អង្គជំនុំជម្រះត្រូវជួបប្រជុំគ្នានៅពេលនេះ និងពិភាក្សាអំពី“បញ្ហាផ្សេងៗ” ។

អង្គជំនុំជម្រះបានត្រលប់ទៅធ្វើសក្ខីកម្មជាមួយនិងសាក្សី ប្រាក់ យុត

ការធ្វើសក្ខីកម្មរបស់លោក វ៉ាន់ថាន់ ពៅងារ៉ា បានបញ្ចប់លើបញ្ហាភ័ស្តុតាងនៅក្នុងករណី ០០២ ។ ក្រោយមកអង្គជំនុំជម្រះបានអញ្ជើញសាក្សីបន្ទាប់ដែលគ្រោងនឹងចូលមកធ្វើសក្ខីកម្មទាក់ទង នៅនឹងប្រវត្តិសាស្ត្រកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ ។ សាក្សីបន្តនេះមានឈ្មោះ ប្រាក់ យុត ដែលមានដើម កំណើតនៅស្រុកត្រាំកក់ ខេត្តតាកែវ ហើយសព្វថ្ងៃរស់នៅក្នុងខេត្តបាត់ដំបង ។ ក្រោយពីការសួរ សំណួររបស់មេធាវីចំនួនដោយប្រធានអង្គជំនុំជម្រះ ចៅក្រមបានប្រគល់តួនាទីនេះទៅភាគីព្រះរាជអាជ្ញា ដើម្បីធ្វើការចោទសួរ ។

ព្រះរាជអាជ្ញាសួរទៅ ប្រាក់ យុត

សេង ប៊ុនយៀង ព្រះរាជអាជ្ញាជាតិ ចាប់ផ្តើមសួរទៅ ប្រាក់ យុត អំពីបទពិសោធន៍របស់ គាត់ក្នុងអំឡុងពេលនៃរបបកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ ។ ប្រាក់ យុត ឆ្លើយថា គាត់បានចូលក្នុងចលនា បដិវត្តន៍ខ្មែរក្រហម ព្រោះកាលពីជំនាន់នោះនរណាក៏ចូលដែរ ។ កាលនោះ ប្រាក់ យុត នៅក្មេង ហើយក៏មិនដែលបានចូលរៀននៅសាលាដែរ គាត់ក៏មិនដឹងពីគោលនយោបាយរបស់ខ្មែរក្រហមអ្វីដែរ ។ កាលពីដំបូងគាត់ត្រូវបានចាត់តាំងឲ្យចូលនៅក្នុងក្រុមយុវលោក ក្រោយមកគាត់ត្រូវបានតម្រើងតួនាទីទៅ ជាប្រធានកងចល័ត ។ កាលនោះមានមនុស្សប្រមាណពី ២០០ ទៅ៣០០ នាក់ នៅក្នុងកងចល័តរបស់ គាត់ដែលមានតួនាទីលើកទំនប់និងធ្វើកិច្ចការដទៃទៀត ។ សមាជិកនៅក្នុងកងចល័តរបស់គាត់ត្រូវបាន «ប្រមូល» មកពីតាមភូមិនានា តែគាត់មិនដឹងថា សមាជិកទាំងនោះត្រូវបានជ្រើសរើសឲ្យចូលក្នុងកង ចល័តរបស់គាត់ដោយរបៀបណាទេ ។ សាក្សី ប្រាក់ យុត បានបញ្ជាក់ថា សមាជិកកងចល័តទាំង អស់មានអាយុប្រមាណជា ១៥ ឆ្នាំ ។

ក្រោយមក សេង ប៊ុនយៀង បានសួរអំពីទំនប់ដែលក្រុមរបស់ ប្រាក់ យុត បានដឹក ។ ប្រាក់ យុត បានឆ្លើយថា គាត់មិនចាំអំពីការលើកទំនប់នោះទេ ។ ពេលសួរអំពីលក្ខខណ្ឌរស់នៅឯ ការ ដ្ឋាននោះ គាត់បានបញ្ជាក់ថា របបអាហារ“មានគ្រប់គ្រាន់” សម្រាប់មនុស្សនៅកន្លែងរបស់គាត់ ។

ត្រង់ចំណុចនេះ លោក ម៉ែឃើល ផ្ដេសមែន មេធាវីការពារក្តីអន្តរជាតិរបស់ នួន ជា បាន ងើបឡើង ហើយស្នើសុំឲ្យមានការបញ្ជាក់ឲ្យច្បាស់ទាក់ទងទៅនឹងពេលវេលា និងហេតុការណ៍ដែលបាន សួរទៅសាក្សី ។ មេធាវីការពារក្តីបានបញ្ជាក់ថា មិនច្បាស់ទេត្រង់ថា សក្តីកម្មរបស់គាត់ គឺទាក់ទងទៅ នឹងដំណាក់កាលទីមួយនៃករណី ០២ ឬអត់ «សវនាការដំបូង» ។

នៅពេលសួរអំពីពេលវេលា ប្រាក់ យុត បានអះអាងថា គាត់នឹកមិនឃើញពីហេតុការណ៍ និង ពេលវេលាជាក់លាក់ទេ តែអ្វីដែលគាត់និយាយភាគច្រើននោះពេលដើមទសវត្សរ៍៧០ ។ ក្រោយ មក សេង ប៉ុនយៀង បន្តសួរទៅសាក្សីអំពីទិដ្ឋភាពពិតប្រាកដនូវអ្វីដែលសាក្សីបាននិយាយ កាលពីមុន មកកាន់អង្គជំនុំជម្រះនេះ ។

ចំណុចនេះត្រូវបានជំទាស់ដោយមេធាវី ផ្ដេសមែន ដែលអះអាងថា បើសិនជាសួរទាក់ទងទៅ នឹងរយៈកាលក្រោយឆ្នាំ១៩៧៥ សក្តីកម្មនេះ គឺមិនពាក់ព័ន្ធនឹងប្រធានបទអំពីប្រវត្តិសាស្ត្រនៃការកកើត កម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យទេ ។

ភ្លាមនោះ ម៉ែឃើល ខណារ៉ាស មេធាវីការពារក្តីរបស់ អៀង សារី ក៏ជំទាស់ដែរ ដោយ អះអាងថា ព្រះរាជអាជ្ញាមិនបានប្រើប្រាស់ពេលវេលាឲ្យបានសមរម្យទេ ហើយសួរឡើងវិញនូវអ្វីដែល សាក្សីធ្លាប់និយាយរួចហើយ ជាជាន់សួរដើម្បីឲ្យគាត់រំព្រកពីអ្វីដែលគាត់ធ្លាប់និយាយនោះ ។ អង្គជំនុំ ជម្រះបានយល់ស្របទៅជំទាស់ទាំងពីរនេះ ហើយណែនាំទៅព្រះរាជអាជ្ញាឲ្យផ្ដោតទៅនឹងប្រធានបទ ដែលបានក្រោងទុក ។ ក្រោយមក ព្រះរាជអាជ្ញាបានសួរសំណួរផ្សេងទៀតទាក់ទងទៅនឹងប្រធានបទ អំពីជំរុំកែប្រែ ដែលសាក្សីរូបនេះធ្លាប់រស់នៅ ។ សាក្សីរូបនេះបានរៀបរាប់អំពីជំរុំកែប្រែមួយចំនួន ហើយអះអាងថា គាត់ដឹងរឿងនេះមិនសូវច្រើនទេ ព្រោះការគ្រប់គ្រងជំរុំនោះគឺជាការកិច្ចរបស់អ្នក ផ្សេងទៀត ។

ទាក់ទងទៅនឹងមនោគមន៍វិជ្ជា និងគោលនយោបាយរបស់បក្សកុម្មុយនីស្តកម្ពុជា ប្រាក់ យុត បានបកស្រាយថា គាត់មិនយល់អំពីប្រធានបទនេះទេ ព្រោះគាត់មិនចេះអក្សរ ។ គាត់ធ្លាប់បានចូល រួមក្នុងវគ្គសិក្សាខ្លះ តែ «មិនបានយល់ជ្រៅជ្រះទេ» នៅពេលនោះ ។

ក្រោយមក ព្រះរាជអាជ្ញាសួរអំពីរបៀបក្នុងការទទួលបានរបាយការណ៍ពីមនុស្សនៅក្រោមបង្គាប់ និងរបៀបក្នុងការបញ្ជូនរបាយការណ៍ទៅថ្នាក់លើក្នុងនាមជាសមាជិកម្នាក់របស់គំបន់៣៥ ។ ប្រាក់ យុត និយាយថា «នរណាក៏ត្រូវរាយការណ៍ពីកិច្ចការណ៍របស់ខ្លួនដែរ» តែគាត់មិនដឹងអំពីរបាយការណ៍អ្នក ផ្សេងទៀតទេ ព្រោះមាន «តួនាទីផ្សេងគ្នា» ។ ពេលសួរសំណួរបន្ថែមទៀត ប្រាក់ យុត បានបញ្ជាក់ឲ្យ ច្បាស់ថា ថ្នាក់ដឹកនាំស្រុករាយការណ៍ទៅថ្នាក់គំបន់ ។

នៅពេលសួរអំពីការថា តើ “អំពើខុសសីលធម៌” មានដែលយកមកនិយាយអំឡុងពេលកិច្ចប្រជុំ នីមួយៗទេ ប្រាក់ យុត បានឲ្យដឹងថា ប្រធានបទនេះត្រូវបានយកមកពិភាក្សា និងពាក្យថា “អំពើ ខុសសីលធម៌” នេះគឺពាក់ព័ន្ធនឹង “ការចែចង់ស្រី” ។ ក្រោយមក សាក្សីរូបនេះបានបញ្ជាក់ថា នៅ ថ្នាក់ស្រុក បុគ្គលណាដែលជាប់ពាក់ព័ន្ធនឹងការខុសសីលធម៌នឹងត្រូវ “យកទៅអប់រំ” ។ ការប្រជុំភាគ ច្រើននិយាយតែពីការលើកទំនប់ប្រឡាយ និងបញ្ហាស្រដៀងគ្នានេះ ។ គាត់មិនដឹងថា តើរបាយការណ៍ ត្រូវបានបញ្ជូនទៅថ្នាក់លើដោយវិធីណាទេ ។ ទាក់ទងទៅនឹងកិច្ចប្រជុំថ្នាក់តំបន់ ប្រាក់ យុត បាន បញ្ជាក់ថា លេខាតំបន់ទទួលបានការណែនាំពីថ្នាក់ក្រុមភាគ ហើយថ្នាក់តំបន់បានរៀបចំកិច្ចប្រជុំនៅថ្នាក់ ស្រុក ដើម្បីផ្សព្វផ្សាយព័ត៌មានទាំងអស់នោះទៅថ្នាក់ក្រោម ។

ក្រោយមក សាក្សីត្រូវបានសួរអំពីតួនាទីរបស់ខ្លួននាដើមទសវត្សរ៍៧០ ទាក់ទងទៅនឹងកិច្ចការ នារី ។ ប្រាក់ យុត បានផ្តល់សក្ខីកម្មថា គាត់បានកាន់តំណែងនេះរហូតដល់ឆ្នាំប្រហែលជា ១៩៧៣ ក្នុងខេត្តកំពត ហើយនៅក្នុងតួនាទីនេះ គាត់បានបង្រៀននារីផ្សេងទៀតអំពីការកិច្ចដើម្បីបំពេញចំពោះ ការងារ ។ ប្រាក់ យុត បាននិយាយទៀតថា ក្រោយមកគាត់ត្រូវបានបញ្ជូនទៅខេត្តកំពង់ចាម ប្រហែលជាឆ្នាំ ១៩៧៣ ហើយគាត់មិនដឹងថា ហេតុអ្វីបានជាគាត់ត្រូវបញ្ជូនទៅទីនោះទេ ។

ពេលនៅខេត្តកំពង់ចាម ប្រាក់ យុត បានបញ្ជាក់ថា ជួនកាលគាត់ដឹកនាំវគ្គបណ្តុះបណ្តាលដើម្បី បង្រៀនមនុស្សអំពីវិធីសាស្ត្រលើកទំនប់ប្រឡាយ និងធ្វើកិច្ចការផ្សេងទៀត ដូចជាធ្វើទឹកជាដើម ។ គាត់បានក្លាយជាលេខាស្រុកក្នុងខេត្តកំពង់ចាម ហើយលេខាតំបន់ជាអ្នកប្រាប់គាត់ឲ្យតែងតាំងលេខា ឃុំ ។

ក្រោយមក ព្រះរាជអាជ្ញាបានសួរអំពីទីតាំងកុកពីរកន្លែងនៅតំបន់ដែល ប្រាក់ យុត ធ្លាប់កាន់ កាប់តែគាត់បានឆ្លើយថា គាត់មិនដឹងអំពីកិច្ចការនៅទីតាំងទាំងពីរនេះទេ ព្រោះម្នាក់ៗផ្ដោតទៅលើតែ ការងាររៀងៗខ្លួនប៉ុណ្ណោះ ។

ក្រោយមក ប្រាក់ យុត ត្រូវបានសួរអំពីកិច្ចការលើកទំនប់នៅខេត្តកំពត ។ សាក្សីរូបនេះបាន បកស្រាយថា ភាគច្រើនគាត់ធ្វើស្រែកាលពីជំនាន់នោះ ហើយដឹងតិចតួចណាស់ទាក់ទងទៅនឹងលក្ខខណ្ឌ ការងារនៅទីតាំងលើកទំនប់នោះ ។ ត្រង់ចំណុចនេះ អង្គជំនុំជម្រះបានបញ្ចប់កិច្ចការនេះ ។ ប្រធានអង្គ ជំនុំជម្រះ និល ណុន បានជម្រាបទៅក្របខ័ណ្ឌថា កិច្ចដំណើរការនឹងបន្តនៅថ្ងៃស្អែកនៅវេលាម៉ោង ៩:០០ ព្រឹក ដោយបន្តការធ្វើសក្ខីកម្មរបស់ ប្រាក់ យុត ។

- ចប់ -